

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 1957, sp. zn. Cz 285/57

Číslo: 115/1957

Právní věta:

Dedičskou pokonávku, ktorou by tuzemskí dedičia previedli svoje nehnuteľné dedičské podiely na dediča, devizového cudzozemca, nemožno schváliť bez toho, že by bolo preukázané povolenie Ministerstva financií.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.06.1957

Spisová značka: Cz 285/57

Číslo rozhodnutí: 115

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Devisové předpisy, Dohoda dědická, Projednání dědictví

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Pri prejednávani dedičstva po neb. poručiteľke sa zistilo, že jej dedičmi sú pozostalý manžel Jozef L., syn Ernest L. a syn Viliam L., robotník v KH, v Izraeli. Dedičstvom po nej bol podiel na rodinnom dome v P., role tamže, a podiel na dome v B., ako aj isté hnutelnosti. Na prejednávaní bola prednesená taká dohoda o rozdelení dedičstva, že syn Ernest L. dostane poručiteľkine hnutelnosti v cene 600 Kčs, jej podiel na rodinnom dome v P. v cene 25.850 Kčs, kým ostatné dedičstvo, teda podiel na dome B. v cene 82.228 Kčs a role v P. v cene 1.285 Kčs dostane Viliam L. Dedič Jozef L. z dedičstva nič neprevzal a nežiada ani výplatu.

Štátne notárstvo v Bratislave nato uznesením zo 7. júna 1954 potvrdilo nadobudnutie dedičstva všetkým trom dedičom v rovnakom pomere, určilo všeobecnú cenu poručiteľkinho imania, sumu dlhov a čistú cenu dedičstva, schválilo dohodu dedičov o rozdelení dedičstva, ako je vyššie uvedená, a uviedlo pozemnoknižné zápisy. Dotyčne schválenia dohody o rozdelení dedičstva je v odôvodnení uvedené, že dohoda bola schválená, lebo neodporuje zákonným ustanoveniam. Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok podaný nebol.

Najvyšší súd rozhodol na sťažnosť pre porušenie zákona podanú generálnym prokurátorom, že uznesením Štátneho notárstva v Bratislave zo 7. júna 1954, pokiaľ nim bola schválená dohoda o rozdelení dedičstva, bol porušený zákon.

Odôvodnenie:

Podľa § 335 o. s. p. so zreteľom na § 76 o. s. p. dohodu o rozdelení dedičstva nemožno schváliť, ak sa prejavy dedičov priečia zákonu alebo všeobecnému záujmu, v tomto rozsahu je štátne notárstvo pred rozhodnutím o schválení dohody povinné aj zistiť skutkový stav. Podľa obsahu zápisnice o predbežnom vyšetrení z 5. októbra 1953 jeden z dedičov, Viliam L., býva v KH v štáte Izrael, teda v cudzine, kým ostatní dvaja dedičia bývajú v tuzemsku. Podľa § 6 ods. 6 písm. c) zák. č. 107/1953 Zb., o devízovom hospodárstve, devízoví tuzemci nesmú bez povolenia Ministerstva financií prevádzať na devízových cudzencov svoje tuzemské nehnuteľnosti. Hodnoty, práva a nároky v tuzemsku aj v cudzine možno síce nadobudnúť ako dedičstvo voľne bez povolenia Ministerstva financií (§ 9 ods. 5 vyhl. č. 22/1954 Úr. v.), avšak nakladať s nimi v spojitosti s dohodou o rozdelení dedičstva, možno len v rámci devízových obmedzení.

V súdnej veci traja poručiteľkiny dedičia nadobudli po nej dedičstvo dňom jej smrti do spoluvlastníctva, každý v jednej tretine (§ 509 obč. zák.) bez ohľadu na to, či dedič Viliam L. je devízovým cudzozemcom alebo nie. Dedičia však pristúpili k dohode o rozdelení dedičstva, došlo však nielen k reálnemu rozdeleniu zodpovedave dedičským podielom, avšak tuzemskí dedičia previedli na dediča Viliama L. prevažnú časť nehnuteľného dedičstva, pričom dedič Jozef L. si nenechal vôbec nič a nežiadal žiadnu výplatu, kým dedič Ernest L. si ponechal len menšiu a ani jeho podielu neodpovedajúcu časť nehnuteľného dedičstva. Je nepochybné, že týmto sa uskutočnil prevod nehnuteľnosti z tuzemských dedičov na dediča Viliama L., ktorý by sa stal perfektným a právne účinným, keď štátne notárstvo dohodu o rozdelení dedičstva schválilo. V tom prípade však, ak dedič Viliam L. je devízovým cudzozemcom, nesmeli tuzemskí dedičia previesť na neho svoje nehnuteľnostné dedičské podiely bez povolenia Ministerstva financií; ak však takýto prejav urobili, bolo povinnosťou štátneho notárstva ešte pred rozhodnutím o schválení dohody o rozdelení dedičstva zistiť, či dedič Viliam L. je devízovým cudzozemcom, a v kladnom prípade upraviť tuzemských dedičov na predloženie povolenia v zmysle § 6 ods. 6 písm. c) zák. č. 107/1953 Zb.

Má takto konanie štátneho notárstva chyby, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie čo do schválenia dohody dedičov o rozdelení dedičstva. Porušilo takto štátne notárstvo zákon pri svojom rozhodovaní, resp. v konaní v ustanoveniach § 1 ods. 2, § 88 ods. 2, § 93 so zreteľom na §§ 76 a 335 o. s. p. v spojitosti s ustanoveniami § 6 ods. 6 písm. c) zák. č. 107/1953 Zb.